

Semináře praktického rozhodování konfliktních a eticky problematických situací

S lékařskou etikou máme každý z nás rozmanité zkušenosti. Pro některé z nás byla nutným zlem při studiu na lékařských fakultách, nemile nás zaměstnávala v čase, kdy jsme měli studovat ostatní lékařské obory. Jindy máme pocit, že nejvíce vyzývají lékařskou etiku pacienti, když chtějí mít nějaký „klacek“ na lékaře. Pak zase texty z oboru lékařské etiky někdy působí více jako „marný apel“ než jako zamýšlení nad problémy a konflikty, se kterými se ve svých praxích setkáváme. Ve zdravotnických zařízeních, tedy především v nemocnicích, vznikly etické komise, jejichž hlavním úkolem je formální schvalování farmaceutických studií.

Není tedy divu, že převládá dojem, že to, co jsme se na přednáškách a seminářích lékařské etiky dověděli, nemá nějaké praktické využití.

Roční kurz „Akademie lékařské etiky. Semináře praktického rozhodování konfliktních a eticky složitých situací“ vnáší do českého prostředí nový přístup ke konkrétním etickým problémům. TebnTento Tentotenen

Cílem kurzu je pomoci lékařům v běžné praxi orientovat se v takových případech své praxe, kde narážejí na konflikty a neporozumění v etické oblasti. Existují studie, které prokazují nižší podíl právních sporů těch zdravotnických zařízení, která klinickou etiku pěstují.

Zvládnutím kurzu získá účastník praktický vhled do eticky relevantních souvislostí jednotlivého případu. Bude umět vést diskusi v klinické etice, bude se orientovat v literatuře a snadněji bude nacházet řešení akceptovatelné pro všechny zúčastněné strany. Svoje dovednosti bude moci využít ať ve vlastní soukromé praxi, nebo v nemocnici v rámci etického poradenství.

V tomto kurzu je představena metoda, která identifikuje etickou dimenzi péče o pacienta, analyzuje a řeší etický problém. Tato metoda je užitečná pro strukturování otázek, před kterými stojí lékaři každý den. Tento postup lze použít nejenom v nemocnicích nebo v soukromých lékařských praxích, ale také v sociální sféře, v hospicích, v domovech s pečovatelskou službou a v domovech důchodců.

Jedná se o metodiku autorů Alberta R. Jonsena, Marka Sieglera a Williama J. Winsladeho tak, jak je popsána v jejich knize *Clinical Ethics. A Practical Approach to Ethical Decisions in Clinical Medicine*.

Sami analyzují každý etický problém na čtyřech rovinách:

1. Lékařské indikace
2. Preference pacienta
3. Kvalita života
4. Kontextuální otázky

Celým kurzem nás budou provázet čtyři typické případy, jejichž aspekty nám umožní nahlédnout na mnoho na první pohled ne zcela patrných nuancí a souvislostí. Jejich syntézou lze nalézt mnohem komplexnější doporučení k řešení tohoto problému.

Ke každému z probíraných témat zazní komentář českého právního řádu, protože v něm se naše úvahy odehrávají.

Zároveň budou posluchači průběžně seznamováni s platnou právní úpravou vztahu lékaře a pacienta, neboť jedním z cílů kurzu je taktéž poukázat na možnou diskrepanci mezi jednáním etickým a jednáním v souladu s právním řádem. Tato diskrepance může přinést právní důsledky.

Na konkrétních případech ukážeme, že právo není minimem morálky, a vysvětlíme, proč některá řešení problému z pohledu klinické etiky vedou k jiným závěrům než řešení téhož problému striktně podle zákona.

Kurz nepředpokládá nějakou předchozí orientaci v etice, filozofii nebo právu. Vše potřebné bude ihned srozumitelně vysvětleno.

Organizačně je kurz koncipován po vzoru Univerzity medicínského práva jako osmidílný. Každá část trvá 3x 45 minut. První čtyři setkání se budou zabývat postupně lékařskými indikacemi, preferencemi pacienta, otázkami kvality života a kontextuálními vztahy každého případu. Páté setkání představí ještě i jiné možnosti vedení dialogu v klinické etice.

Obsahem šesté až osmé části kurzu bude prezentace vlastní kazuistiky posluchače, její analýza a obhajoba řešení. Posluchači odevzdají písemně vypracovanou práci. Tu lektor zkontroluje a doporučí nebo nedoporučí k obhajobě. Pokud k obhajobě práce doporučena nebude, lektor předloží posluchači návrhy, jak práci vylepšit.

Obhajoba bude trvat dvacet minut a bude probíhat před lektorem a celou skupinou. Otázky mohou klást všichni. Lektor na závěr rozhodne o přijetí práce nebo doporučí způsob, jak práci doplnit a prezentovat později. Z těchto kazuistik vznikne první učebnice klinické etiky v České republice.

Kromě úspěšné obhajoby vlastní kazuistiky je ještě podmínkou k vydání osvědčení o absolvování Akademie lékařské etiky 75% účast (šest lekcí z osmi).

Přesné termíny konání kurzu oznámíme obvyklým způsobem.

Jaromír Matějka, Helena Peterková

Přihlášky na www.lkcr.cz (sekce VZDĚLÁVÁNÍ – KURZY ČLK – číslo kurzu: 96/13)

Lektoři kurzu:

MUDr. ThLic. Jaromír Matějka, Ph.D., Th.D.,
pediatr, akademický pracovník Ústavu etiky
3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze,
člen Etické komise
Ministerstva zdravotnictví ČR
Dr. iur. et JUDr. Helena Peterková, Ph.D.,
odborný pracovník Centra zdravotnického

práva Právnické fakulty UK v Praze,
odborný a vědecký pracovník
Čestné rady ČLK

**Účastnický poplatek je 5000 Kč pro člena
ČLK a 6000 Kč pro nečlena ČLK.
Za každou lekci jsou přiděleny
3 kredity.**

TERMÍNY:

**8. 10.; 5. 11.; 3. 12. 2013;
7. 1.; 4. 2. 2014**

Další termíny budou postupně doplněny.
Akreditace: ČAS, AKPCR